

1. UVODNA RAZMATRANJA

1.1 Problematika i namjena magistarskog rada

Od ukupno dvadeset miliona preduzeća, koliko ih ima u Evropskoj Uniji, 99% su mala i srednja preduzeća. Ona doprinose ukupnom bruto društvenom proizvodu EU sa 60%. I obezbeđuju preko 80 miliona radnih mesta. To konkretno znači da je u sektoru MSP zaposleno dvije trećine zaposlenih od ukupnog broja zaposlenih u privatnom sektoru u EU.

Mala i srednja preduzeća su motor ekonomskog razvoja. Promovišu privatnu svojinu i preduzetničke veštine. Po mišljenju mnogih eksperata i ekonomista MSP su sinonim za privatni sektor, i u figurativnom smislu za preduzetništvo. Njihova komparativna prednost je u tome što su fleksibilna, mogu brzo da se adaptiraju na promjene i da zadovolje zahtjeve tržišta. U zemljama Evropske Unije, vlade donose propise koji su fokusirani na podršku malim i srednjim preduzećima i na stimulisanje njihovog rasta i konkurentnosti. Većina tranzicionih ekonomija shvata važnost MSP, zbog toga se formulišu nacionalne politike prema MSP, prave programi i strategije razvoja. U zemljama u tranziciji stvaranje sektora MSP jeste značajan dio ekonomskih reformi ali sa pravom implementacijom se počelo tek od skoro. U regionu Balkana dosljedne politike prema MSP i dalje nema. Razvoj ovog sektora mnogo zaostaje zbog nedostataka u zakonodavstvu, uopšte razumjevanja preduzetništva, loše infrastrukture kao i nedostataka finansijskih sredstva. To su glavne prepreke za njihov dalji razvoj.

Područje Unsko - sanskog kantona zauzima sjeverozapadni dio države Bosne i Hercegovine sa ukupnom površinom od 4.841 km² ili 8,2 % ukupne površine BiH. Na tom prostoru živi 297.362 stanovnika (Statistički zavod, juni 2004). Sjedište kantona je u Bihaću. Kanton ima izuzetno povoljan geoprometni položaj, jer zauzima prostor na pravcu osnovnih koridora Zapadna Europa - Mediteran - Bliski Istok. Izuzetno je dobro komunikacijski povezan sa Republikom Hrvatskom, a time i ostalim zemljama Europe.

Centar za podršku malim i srednjim preduzećima u sjeverozapadnoj (SZ) regiji BiH, je utemeljen pri Privrednoj komori Unsko-sanskog kantona, a cilj je istog podrška poslovanju malih srednjih poduzetnika u SZ regiji BiH. Namjera Centra je da na ovaj način donekle uštedi vrijeme poduzetniku, te da mu na jednom mjestu ponudi adekvatnu informaciju gdje se i kojoj banci ili

mikrokreditnoj organizaciji na području SZ regije BiH, može obratiti za kredit ili sredstva podrške za projekat.

Na osnovu ranijih iskustava i rezultata rada Regionalnog centra za razvoj (UNIDO-Privredna komora USK) te potreba za organiziranje „servisa usluga na jednom mjestu,, za mala i srednja preduzeća, Privredna komora USK je odlučila da formira Regionalni centar za podršku malih i srednjih preduzeća (u nastavku RC MSP).

RC MSP je utemeljen pri Privrednoj komori uz partnerstvo sa Općinom Bihać i suradnja sa RC MSP će djelovati u cijeloj regiji koju pokriva Akreditirana regionalna razvojna agencija sjeverozapada BiH iz Banja Luke, uz čiju podršku se i realizira projekt.

Glavni motivi osnivanja RC MSP je potreba za podršku bržem razvoju privatnog sektora i malih i srednjih preduzeća u kontekstu razvoja slobodne tržišne ekonomije, integracija BiH privrede u EU, podizanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća usvajanje i primjena EU standarda, te ohrabriti stvaranje novih poduzetničkih projekata.

1.2 Hipoteza

Za mala i srednja preduzeća, pored interneta, strategija pronalaženja poslovnih partnera u okolnim zemljama je još uvijek najlakši, najčešći i najjeftiniji način internacionalizacije.